

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

І Н С Т Р У К Ц І Я

№ 46

**з охорони праці
при експлуатації комплексної системи дозування
гіпохлорида натрію**

м. Суми

ЗАТВЕРДЖЕНО:

наказ ректора
від 17 вересня 2020 р.
№ 0748-I

І Н С Т Р У К Ц І Я № 46

З ОХОРОНИ ПРАЦІ ПРИ ЕКСПЛУАТАЦІЇ КОМПЛЕКСНОЇ СИСТЕМИ ДОЗУВАННЯ ГІПОХЛОРИДА НАТРІЮ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Дія даної інструкції поширюється на всіх працівників, які виконують роботи на обладнанні для знезаражування води плавального басейну за допомогою водного розчину гіпохлорида натрію (далі – установка).

1.2. До роботи на установці допускаються працівники не молодше 18 років, які пройшли медичний огляд (у разі необхідності) та не мають протипоказань, вступний та первинний інструктажі з питань охорони праці та пожежної безпеки, а також навчання безпечним методам роботи на такому обладнанні.

1.3. Перед початком виконання робіт, пов'язаних з експлуатацією електрообладнання, працівник повинен пройти інструктаж для отримання I групи з електробезпеки.

1.4. Працівники повинні один раз на 6 місяці проходити повторні інструктажі з питань охорони праці, а при виконанні разових робіт, безпосередньо не пов'язаних із посадовими обов'язками або обов'язками за спеціальністю, – цільовий інструктаж відповідно до характеру виконуваної роботи.

1.5. Один раз на рік працівники повинні проходити перевірку знань відповідних нормативних актів з охорони праці та пожежної безпеки.

1.6. Кожен працівник під час виконання своїх трудових обов'язків повинен:

- виконувати тільки ту роботу, яка передбачена його робочою інструкцією або доручена йому керівником;
- дотримуватися правил внутрішнього трудового розпорядку;
- знати будову та принцип роботи обладнання, що експлуатується;
- дбати про особисту безпеку і здоров'я, а також про безпеку і здоров'я оточуючих людей в процесі виконання будь-яких робіт чи під час перебування на території університету;
- знати і виконувати вимоги правил пожежної безпеки, знати місця знаходження первинних засобів пожежогасіння та уміти ними користуватися;
- знати і виконувати вимоги нормативно-правових актів з охорони праці, вимоги санітарно-гігієнічних норм і правил, вміти надавати домедичну допомогу;
- користуватися передбаченими засобами колективного та індивідуального захисту.

1.7. Палити та приймати їжу дозволяється тільки у спеціально відведених для цього місцях.

1.8. У приміщенні установки виконувати роботи, не пов'язані з обслуговуванням цієї установки, а також роботи із застосуванням відкритого вогню забороняється.

1.9. Основними шкідливими та небезпечними виробничими факторами, які за певних обставин можуть призвести до травматизму чи професійних захворювань, є такі:

- підвищена напруга електричної мережі;
- підвищена концентрація шкідливих хімічних речовин, які утворюються у результаті випаровування гіпохлорида натрію чи розчинів кислот (HCl , CH_3COOH , H_2NSO_3), які використовуються при роботі.

1.10. Гіпохлорид натрію марки А – водний розчин зеленувато- жовтого кольору, має різко виражений запах хлору, не горючий та не токсичний.

1.11. Не допускається зберігати гіпохлорид натрію разом з органічними продуктами, горючими матеріалами і кислотами, оскільки при контакті з цими речовинами він у процесі висихання може визвати їх загорання.

1.12. Зберігати гіпохлорид натрію слід в спеціально призначеній для його зберігання тарі, яка повинна бути відповідним чином промаркована. Тару допускається заповнювати не більше 90 % її об'єму. Тару з гіпохлоридом натрію необхідно зберігати в закритих складських неопалюваних приміщеннях

1.13. Установка повинна розміщуватися в окремому приміщенні, обладнаному припливно-витяжною вентиляцією.

1.14. Приміщення, де знаходиться установка, (далі – хлораторна) повинно бути укомплектоване медичною аптечкою з набором медикаментів.

1.15. Працівник безоплатно забезпечується спецодягом, спецвзуттям та засобами індивідуального захисту (ЗІЗ) відповідно до діючих Типових галузевих норм чи норм, передбачених Колективним договором.

1.16. Працівник має право відмовитися від роботи, якщо умови її виконання створюють загрозу його здоров'ю або життю чи суперечать вимогам нормативних актів з охорони праці.

1.17. За порушення вимог цієї інструкції працівник несе адміністративну, дисциплінарну та карну відповідальність згідно діючого законодавства України.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

2.1. Працівник перед початком роботи повинен:

- одягнути та привести до ладу передбачений для виконання роботи спецодяг, спецвзуття та ЗІЗ;
- включити витяжну вентиляцію;
- оглянути і привести в належний стан робоче місце, прибрати все зайве;
- перевірити наявність та стан заземлення корпусу насоса-дозатора а також надійність контакту в місці приєднання дроту заземлення до корпусу автоклава і заземлювальної шини;
- перевірити та встановити необхідний рівень витрати розчину гіпохлорида натрію для проведення дозування у відповідності з показником рівня вільного хлору у воді басейну.

2.2. При виявленні загрози безпечному проведенню роботи, необхідно доповісти про це безпосередньому керівнику і до роботи не приступати. Дозволяється приступати до роботи тільки після усунення виявлених недоліків.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС РОБОТИ

3.1. Під час роботи слід бути уважним, не відволікатися та не відволікати від роботи інших працівників.

3.2. Працювати обережно, не допускати попадання розчину гіпохлорида натрію на відкриті ділянки шкіри та, особливо, на слизову оболонку очей.

3.3. Не допускати до приміщення хлораторної сторонніх осіб.

3.4. При завантаженні матеріалу необхідно користуватися засобами індивідуального захисту дихальних шляхів, очей та рук.

3.5. Регулярно один раз на місяць необхідно проводити промивку труб системи подачі гіпохлориду натрію 5 – 10% розчином лимонної кислоти, а потім проводити промивку водою.

3.6. Насоси-дозатори необхідно промивати водою не менше одного разу на місяць.

3.7. Продуктивність системи дозування гіпохлорида натрію регулюється в автоматичному режимі за сигналами приладу, який контролює залишковий вміст реагенту після його введення.

3.8. Торкатися руками неізольованих або пошкоджених частин електрообладнання чи проводів, а також самостійно проводити ремонт електрообладнання чи насоса-дозатора не допускається.

3.9. Залишати працюючий насос-дозатор без нагляду не допускається.

3.10. При попаданні розчину гіпохлорида натрію на шкіру чи в очі, пошкоджену ділянку необхідно негайно ретельно промити великою кількістю води.

3.11. При виявленні будь-яких несправностей в роботі обладнання, роботу слід негайно зупинити, вимкнути установку та повідомити про це безпосереднього керівника. Приступати до роботи допускається тільки після усунення всіх виявлених недоліків.

4. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

4.1. Вимкнути установку, вимкнути насос-дозатор. Перекрити важелі подачі гіпохлорида натрію на установку та вихідний важіль на систему знезаражування.

4.2. Прибрати робоче місце.

4.3. Зняти спеціальний одяг, спецвзуття, інші ЗІЗ та помістити їх до місця зберігання.

4.4. Вимити руки, обличчя, при необхідності прийняти душ, переодягнутися у чистий одяг.

4.5. Доповісти керівнику про виявлені під час роботи недоліки.

5. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

5.1. В процесі роботи можуть виникнути наступні аварійні ситуації:

- загоряння обладнання або матеріалів, виникнення пожежі;
- пошкодження ізоляції електрообладнання, виникнення напруги дотику та крокової напруги;

- витікання розчину гіпохлорида натрію через ущільнення або запірні вентиля.

5.2. У разі виникнення аварійної ситуації необхідно:

- негайно вимкнути обладнання;
- припинити роботу системи та закрити важелі подавання розчину гіпохлорида натрію у систему знезаражування води;

- залишити приміщення хлораторної та не допускати туди сторонніх осіб;

- повідомити про те, що сталося керівника робіт.

5.3. У разі настання нещасного випадку:

- негайно звільнити потерпілого від дії вражаючого фактору;
- перенести його в безпечне місце;
- визначити стан потерпілого, при необхідності надати йому домедичну допомогу, а у тяжких випадках викликати екстрену медичну допомогу.

5.4. У випадку пожежі слід приступити до її ліквідації. Якщо погасити пожежу своїми силами неможливо, необхідно викликати пожежну команду.

5.5. При ліквідації аварійної ситуації виконувати вказівки керівника робіт.

Склав:

Директор спортивно-оздоровчого комплексу

О.І. Козачок

Узгоджено:

Начальник відділу охорони праці
та пожежної безпеки

К.О. Каріх

В.о. начальника юридичного відділу

Н.Ю. Заїка

Голова комісії профкому з питань
охорони праці

М.М. Олада